

Seat No. : _____

XY-122**B.Ed. Sem. II****April-2013****A-506 : Expanding Horizons of Secondary Education****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

સૂચના : (૧) બધા જ (પાંચેય) પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
 (૨) જમણી બાજુએ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧. (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૦
- (૧) સંવર્ધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૯૨)ના મુખ્ય મુદ્દાઓ જણાવો. તે મુજબ શિક્ષકના વ્યવસાય અને જિલ્લા શિક્ષણ તાલીમ ભવન અંગેની ભલામણો જણાવો.
- (૨) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૮૬)ની ભલામણોની નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો :
 (ક) રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ
 (ખ) અધ્યતાકેન્દ્રી અભિગમ
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો : ૪
- (૧) રાષ્ટ્રીય જ્ઞાન આયોગની શિક્ષણના અધિકાર બિલ અંગેની ભલામણો જણાવો.
 (૨) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૮૬)ની જરૂરીયાત સ્પષ્ટ કરો.
 (૩) રાષ્ટ્રીય જ્ઞાન આયોગની પોર્ટલ્સ (Portals) અંગેની ભલામણો જણાવો.
૨. (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બેના ઉત્તર આશરે ૧૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૬
- (૧) ચિંતનાત્મક વિચારની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 (૨) અધ્યાપન દફતરના હેતુઓ જણાવો.
 (૩) અમેરિકન શાળા શિક્ષણની તરાહ સ્પષ્ટ કરો.
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૮
- (૧) યુ.કે.નું માધ્યમિક શિક્ષણનું માળખું જણાવો. માધ્યમિક શિક્ષણના અભ્યાસક્રમના મુખ્ય મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
 (૨) ચિંતનાત્મક વિચારણા માટેના સાધનો જણાવી રોજનીશી અંગે વિગતે ચર્ચા કરો.
૩. (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૦
- (૧) દૂરવર્તી શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. સાંપ્રત સમયમાં દૂરવર્તી શિક્ષણની જરૂરીયાત સ્પષ્ટ કરી તેની મર્યાદાઓ જણાવો.
 (૨) આભાસી વર્ગખંડ એટલે શું ? વેબ આધારિત અધ્યયનના પ્રકારો જણાવી તેના લાભાલાભ જણાવો.

XY-122

1

P.T.O.

- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો : ૪
- (૧) ગુજરાતમાં શિક્ષણક્ષેત્રે બાયસેગ (BISAG)ની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) એજ્યુસેટ (EDUSAT) વિશે નોંધ લખો.
- (૩) સિન્ક્રોનસ (Synchronous) લર્નિંગ વિશે નોંધ લખો.
૪. (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બેના ઉત્તર આશરે ૧૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૬
- (૧) શિક્ષણમાં નવીનીકરણનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) સ્ટાફરૂમ પર્યાવરણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (૩) સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એકનો ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૮
- (૧) સ્ટાફરૂમ પર્યાવરણને અસર કરતાં પરિબલોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (૨) વિવિધ સહઅભ્યાસ પ્રવૃત્તિઓનું વર્ગીકરણ આપી યાદી તૈયાર કરો અને કોઈપણ બે પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન અને અમલીકરણ વર્ણવો.
૫. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) સંવર્ધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૯૨) માટેની સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
- (૨) રાષ્ટ્રીય જ્ઞાનપંચના અધ્યક્ષ કોણ છે ?
- (૩) શાળાઓને ભૌતિક સુવિધાઓ પૂરી પાડવા રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ (૧૯૯૬) કયો કાર્યક્રમ અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો ?
- (૪) દરેક જિલ્લામાં એક નવોદય વિદ્યાલય આપવી એવું કઈ પંચવર્ષીય યોજનામાં નક્કી થયું ?
- (૫) યુ.એસ.એ.માં વિદ્યાર્થીઓ કેટલામા વર્ષે માધ્યમિક શિક્ષણમાં પ્રવેશે છે ?
- (૬) યુ.એસ.એ.નું માધ્યમિક શિક્ષણ કયા કાયદાને આધારે ચાલે છે ?
- (૭) અધ્યાપન દફતર એટલે શું ?
- (૮) ભારતમાં દૂરવર્તી શિક્ષણ માટે સૌપ્રથમ કઈ યુનિવર્સિટી ક્યારે સ્થાપવમાં આવી ?
- (૯) EDUSATના કોઈપણ બે હેતુઓ જણાવો.
- (૧૦) વીડિયો કોન્ફરન્સિંગની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૧૧) વિદ્યાર્થીઓમાં પર્યાવરણ અંગેની જાગૃતતા વિકસાવવા કઈ બે પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરશો ?
- (૧૨) સ્ટાફરૂમ ભાવાવરણ સુસંવાદી બને તે માટે કયા પ્રકારની સંસ્થાકીય પરિસ્થિતિ ઉત્તમ ગણાય ?
- (૧૩) નવીનીકરણની કોઈ બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૧૪) દૂરવર્તી શિક્ષણ કયા પ્રકારના પ્રત્યાયનથી શક્ય બને છે ?

XY-122

B.Ed. Sem. II

April-2013

A-506 : Expanding Horizons of Secondary Education

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) All the (five) questions are compulsory, options are internal.
(2) Figures to right side indicate full marks of questions.

1. (a) Answer any **one** of the following questions in about **750** words : **10**
- (1) State the main features of revised National Policy of Education (1992). State the recommendations made by the policy about Teacher's profession and District Institute of Education and Training.
- (2) Discuss the National policy of Education's (1986) suggestions in context to following points :
- (a) National Curriculum
- (b) Learner Centered Approach
- (b) Answer any **one** of the following questions in about **125** words : **4**
- (1) State the suggestions of Right to Education given by National Knowledge Commission.
- (2) Clarify the need of National Policy of Education (1986).
- (3) State the suggestions of Portals given by National Knowledge Commission.
2. (a) Answer any **two** of the following questions in about **100** words : **6**
- (1) Clarify the concept of Reflective Thinking.
- (2) Mention the objectives of Teaching Portfolio.
- (3) Explain the structure of American School Education.
- (b) Answer any **one** of the following questions in about **500** words : **8**
- (1) State the structure of Secondary Education in U.K. Discuss the main features of Secondary Education Curriculum.
- (2) State the tools of Reflective Thinking. Discuss about Daily Diary in detail.
3. (a) Answer any **one** of the following questions in about **750** words : **10**
- (1) Clarify the concept of Distance Education. Explain the need of Distance Education in current period. State its limitations.
- (2) What is Virtual Classroom ? Mention the types of web-based learning and describe the merits and demerits of web-based learning.

- (b) Answer any **one** of the following questions in about **125** words : **4**
- (1) Clarify the role of BISAG in the field of Education of Gujarat.
 - (2) Write a short note on EDUSAT.
 - (3) Write a short note on synchronous learning.
4. (a) Answer any **two** of the following questions in about **100** words : **6**
- (1) Clarify the concept of innovation in Education.
 - (2) Clarify the concept of classroom climate and mention its importance.
 - (3) State the importance of Co-curricular activities.
- (b) Answer any **one** of the following questions in about **500** words : **8**
- (1) Discuss the factors affecting staffroom environment in detail.
 - (2) Prepare a list of different types of co-curricular activities by giving classification. Describe planning and implementation of any two.
5. Answer the following questions in short : **14**
- (1) Who was the head of Committee for Revised National Education Policy ?
 - (2) Who is the chairman of National Knowledge Commission ?
 - (3) Which programme was implied to provide physical infrastructure of school in 1986 ?
 - (4) In which Five Year's planning it is decided to give one Navoday Vidyalaya to each district ?
 - (5) After completing which age students enter to High School in U.S.A. Education System ?
 - (6) On which act based Secondary Education run in U.S.A ?
 - (7) What is Teaching Portfolio ?
 - (8) Which University was established first in which year for distance education in India ?
 - (9) Write any two objectives of EDUSAT.
 - (10) Clarify the concept of video conferencing.
 - (11) Which two activities will you arrange to create environmental awareness among the students ?
 - (12) Which types of institutional environment is the best for staffroom environment ?
 - (13) Write any two characteristic of innovations.
 - (14) By which communication 'Distance-Education' is possible ?